

MTA-SZTE Egészségfejlesztés Kutatócsoport
Beszámoló
2021. szeptember 1. – 2023. augusztus 31.

1. 1868-1990 között megjelent magyar tantervek és utasítások elemzése az iskolai egészségnevelés, egészségfejlesztés megjelenésének történetiségét vizsgálva. Részeredmények megjelentek az Iskolakultúra Folyóirat 2023. évi 1-2. különszámában. További terv: elemzés folytatása, eredmények publikálása a *The Curriculum Journal* c. (Education, Q1) folyóiratban.
2. Az MTA-PTE Innovatív Egészségpedagógia Kutatócsoporttal közösen a magyar, svéd, finn, észt nemzeti alaptantervek egészségfejlesztő, egészségnevelő szempontú összehasonlító elemzése a HECAT (Health Education Curriculum Analysis Tool) elemzési szempontjai mentén, valamint a QDA Miner dokumentumelemző program segítségével. Részeredményeket a 2021-es és 2022-es ONK-n, valamint az Iskolakultúra különszámunkban mutattunk be. Adatelemzésünk folyamatban van, eredményeinket 2 publikációban a *Curriculum Studies in Health and Physical Education* (Education, Q1) laphoz készítjük elő beadásra. A HECAT felhasználása 1 PhD hallgató disszertációjának részét is képezi.
3. Kérdőíves felmérés *Szülők vélekedése gyermekük egészségmagatartásáról* címmel. 225 kitöltés érkezett, 2022. május-június volt az adatfelvételi időszak. Részét képezte az Internetfüggőségi Kérdőív (Internet Addiction Test – IAT), amely lefordításra és validálásra került. Az adatok feldolgozása megtörtént, részeredményeket publikáltuk. Angolnyelvű tanulmányt nyújtottunk be a *Cogent Education* c. folyóirathoz (under review) (Education, Q2) *Mental Health Status Questionnaire based on parental observations – a new diagnostic tool in the education setting* címmel, melyben közölt fő eredményünk: a kutatócsoport által kifejlesztett, pedagógusok számára készült mérőeszköz bemutatása, amely a szülői megfigyelések bevonásával segíthet a gyermekek mentális egészségével összefüggő pedagógiai döntések előkészítésében, egyéni, osztály- vagy iskolai szinten egyaránt.
4. Exploratív kérdőív előkészítése pedagógusok számára a *Making Every School a Health Promoting School* c. WHO szakpolitikai dokumentum irányelvei alapján. A kérdőívre kapott válaszok alapján olyan szakmai ajánlások előkészítését vállaljuk, amivel elősegíthető, hogy a jövőben az iskolában dolgozók és tanulók is jobban érezzék magukat az iskolában, beleértve az egészséget, a jó közérzetet, a jó tanulmányi eredményeket és a jó közösségi életet is. A kérdőív véglegesítése folyamatban van, a lekérdezést 2023-2024-es tanév tavaszi félévére tervezzük.
5. Pedagógusképzés képzési terület szakjai képzési és kimeneti követelményeinek valamint képzési terveinek áttekintése olyan szempontból, hogy azok miként tükrözik a NAT2020 által a pedagógusokra adresszált egészségfejlesztési, egészségnevelési feladatokra történő felkészítést. A dokumentumelemzés 1 PhD hallgató disszertációjának részét képezi. Megtörtént a releváns közismereti tanárszakok, valamint az óvodapedagógus és a tanító szak KKK-inak áttekintése, folyik az egyes szakok képzési terveinek elemzése a SZTE-n folyó képzések alapján. Eredményeinket még nem jelentettük meg.
6. A holisztikus egészségfogalomnak megfeleltetett életmód-feltárás és összefüggései az Antonovsky-féle koherencia-érzettel, a Szeged-Csanádi Egyházmegyében (2018-2021) (Etikai engedély: No. 226/2018-SZTE) adatainak további elemzése

2018 és 2021 között folyt a Szeged-Csanádi Egyházmegyében 544 fő felnőtt lakosság (ebből 259 fő pedagógus) részvételével az a kérdőíves vizsgálatunk, amelyben a holisztikus egészségfogalom dimenzióinak mérésére kiválasztott indikátorkérdések és a 29 kérdésből álló Koherencia-érzet kérdőívvel (SOC29) felvett adatainkon bizonyítottuk be, hogy a holisztikus egészségdimenziók felhasználásával készült regressziós modellünk a SOC29 varianciájának 36,7%-t magyarázza, vagyis a koherenciaérzet kérdőív alkalmas lehet arra, hogy kiváltsa és finomítsa a szubjektív egészségérzet mérésére alkalmazott gyakran igen hosszú kérdőíveket, vagy éppen a leegyszerűsítő: Hogyan ítéli meg Ön az egészségi állapotát kérdést. Az MTA kutatáshoz illeszkedő további statisztikai elemzések folynak, eredményeinket a *Social Science Research* (Education, Q1) folyóirathoz készítjük elő benyújtásra.

7. Iskolakultúra Folyóirat különszám megjelenése (Évf. 33 szám 1-2 (2023))

Iskolai egészségfejlesztés, MTA-SZTE Egészségfejlesztés Kutatócsoport különszám, 12 tanulmánnyal. <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/issue/view/2490>

Kapcsolódó események: 2023. 05. 16. – Online ankét a Magyar Pedagógiai Társaság Egészségnevelési Szakosztálya kezdeményezésében az Iskolakultúra különszámról. 2023. 09.18. 17.00-18.30 – Egészségfejlesztés az iskolában – Motiváció Műhely beszélgetések. <https://fb.me/e/682iGyLBe>

8. Konferenciaszervezés

Lásd. pályázati felületre feltöltött dokumentum.

9. Szimpózium szervezése

Lásd. pályázati felületre feltöltött dokumentum.

Szeged, 2023.09.25.

Dr. habil. Tarkó Klára
kutatócsoportvezető